

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 8C/250/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112233600
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Chamula
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2015:5112233600.3

Rozhodnutie

Okresný súd Žilina, v konaní vedenom samosudcom Mgr. Dušanom Chamulom v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35807598, zastúpený Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36864421, proti žalovanému: Slovenská republika, konajúci orgán: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. 13, IČO: 00166073, v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd návrh na prerušenie konania až do právoplatného skončenia konania o prejudiciálnych otázkach, ktoré navrhla položiť Slovenská Republika - Ministerstvo spravodlivosti SR Súdnemu dvoru Európskej únie v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C 6/2010 z a m i e t a .

Súd žalobu z a m i e t a .

Žalovanému sa náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

(Ad 1/ - pozn. súdu) Žalobou zo dňa 17.9.2012 doručenou tunajšiemu súdu dňa 27.09.2012, zapísanou pod sp. zn. tunajšieho súdu 8C 250/2012 sa žalobca voči žalovanému domáha náhrady majetkovej škody 125,- eur a nemajetkovej ujmy 715,- eur. Žalobca odôvodnil žalobu tým, že tunajší súd v exekučnom konaní vedenom voči povinnému J. pod sp. zn. exekútora EX 3880/2010 nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase.

(Ad 2/ - pozn. súdu) Žalobou zo dňa 21.9.2012 doručenou tunajšiemu súdu dňa 27.09.2012, zapísanou pod sp. zn. tunajšieho súdu 8C 251/2012 sa žalobca voči žalovanému domáha náhrady majetkovej škody 125,- eur a nemajetkovej ujmy 451,78 eur. Žalobca odôvodnil žalobu tým, že tunajší súd v exekučnom konaní vedenom voči povinnému C. pod sp. zn. exekútora EX 17206/2010 nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase.

(Ad 3/ - pozn. súdu) Žalobou zo dňa 21.9.2012 doručenou tunajšiemu súdu dňa 27.09.2012, zapísanou pod sp. zn. tunajšieho súdu 8C 252/2012 sa žalobca voči žalovanému domáha náhrady majetkovej škody 125,- eur a nemajetkovej ujmy 346,67 eur. Žalobca odôvodnil žalobu tým, že tunajší súd v exekučnom konaní vedenom voči povinnému A. pod sp. zn. exekútora EX 6437/2011 nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase.

(Ad 4/ - pozn. súdu) Žalobou zo dňa 17.9.2012 doručenou tunajšiemu súdu dňa 27.09.2012, zapísanou pod sp. zn. tunajšieho súdu 8C 253/2012 sa žalobca voči žalovanému domáha náhrady majetkovej škody 125,- eur a nemajetkovej ujmy 330,- eur. Žalobca odôvodnil žalobu tým, že tunajší súd v exekučnom konaní vedenom voči povinnému O. pod sp. zn. exekútora EX 12421/2008 nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase.

(Ad 5/ - pozn. súdu) Žalobou zo dňa 17.9.2012 doručenou tunajšiemu súdu dňa 27.09.2012, zapísanou pod sp. zn. tunajšieho súdu 8C 254/2012 sa žalobca voči žalovanému domáha náhrady majetkovej škody 125,- eur a nemajetkovej ujmy 330,- eur. Žalobca odôvodnil žalobu tým, že tunajší súd v exekučnom konaní vedenom voči povinnému A. pod sp. zn. exekútora EX 11332/2008 nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase.

(Ad 6/ - pozn. súdu) Žalobou zo dňa 17.9.2012 doručenou tunajšiemu súdu dňa 27.09.2012, zapísanou pod sp. zn. tunajšieho súdu 8C 255/2012 sa žalobca voči žalovanému domáha náhrady majetkovej škody 125,- eur a nemajetkovej ujmy 275,- eur. Žalobca odôvodnil žalobu tým, že tunajší súd v exekučnom konaní vedenom voči povinnému K. pod sp. zn. exekútora EX 12637/2009 nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase.

(Ad 7/ - pozn. súdu) Žalobou zo dňa 21.9.2012 doručenou tunajšiemu súdu dňa 27.09.2012, zapísanou pod sp. zn. tunajšieho súdu 8C 256/2012 sa žalobca voči žalovanému domáha náhrady majetkovej škody 125,- eur a nemajetkovej ujmy 448,09 eur. Žalobca odôvodnil žalobu tým, že tunajší súd v exekučnom konaní vedenom voči povinnému O. pod sp. zn. exekútora EX 17600/2010 nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase.

(Ad 8/ - pozn. súdu) Žalobou zo dňa 21.9.2012 doručenou tunajšiemu súdu dňa 27.09.2012, zapísanou pod sp. zn. tunajšieho súdu 8C 257/2012 sa žalobca voči žalovanému domáha náhrady majetkovej škody 125,- eur a nemajetkovej ujmy 660,- eur. Žalobca odôvodnil žalobu tým, že tunajší súd v exekučnom konaní vedenom voči povinnému P. pod sp. zn. exekútora EX 14319/2010 nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase.

V spoločnej časti odôvodnenia každej vyššie uvedených žalôb žalobca uviedol, že žalobca riadnym procedurálnym spôsobom navrhol zvolenému exekútorovi vykonať exekúciu, exekútor predložil návrh žalobcu na vykonanie exekúcie exekučnému súdu sa požiadal ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučnému súdu vznikla povinnosť v 15 - dňovej lehote poveriť exekútora vykonaním exekúcie, alebo návrh exekútora zamietnuť. Vec prejednávaná exekučným súdom nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti, nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu. Napriek uvedenému exekučný súd nerozhodol o návrhu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase, postupoval tak nesústredene a so zbytočnými prietahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si uplatňuje náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch. (Ad 1) Majetková škoda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom. Žalobca vynaložil vo veci správy a vymáhania svojej pohľadávky v danom období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70,- eur; na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40,- eur; na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15,- eur, celkovo 125,- eur, výška škody je stanovená na základe paušalizácie nákladov z dôvodu, že skutočnú škodu by bolo vyčíslieť iba s nepomernými nákladmi. (Ad 2) Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch si žalobca uplatňuje, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva a prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup je dôsledkom nesústredenej činnosti exekučného súdu takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prietahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv žalobcu. Nesprávny úradný postup exekučného súdu vystavil oprávnené záujmy žalobcu nasledovným rizikám: zániku povinného, riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a insolvenzie povinného. Náhradu nemajetkovej ujmy žalobca vníma ako spravodlivú satisfakciu za konkrétne porušenie jej zákonných nárokov (definovaných zákonom stanovenou lehotou danou k rozhodnutiu) a základných práv. Ďalšími podpornými dôvodmi sú: (a) neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, resp. vyvolaný

zásah do zákonných nárokov a základných práv navrhovateľa v spojení s absolútnou nemožnosťou vrátenia strateného času, vyvolal u navrhovateľa, resp. u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ako aj u jej majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti; (b) úplne zbytočné a právne nezdôvodniteľné časové omeškanie v rozhodovaní exekučného súdu spôsobilo v súvislosti s vymáhanou pohľadávkou a jej príslušenstvom zánik ďalších plánovaných podnikateľských aktivít navrhovateľa, ako aj zánik už vytvorených podnikateľských plánov. Vyvolaná strata zisku z realizovaného obchodu spôsobila hospodársku stratu na strane navrhovateľa, ale aj na strane jeho majiteľov; (c) nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy navrhovateľa a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Žalobca súčasne poukázal aj na nálezy Ústavného súdu SR ohľadne obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa Ústavy Slovenskej republiky a podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 77/02, sp. zn. III. ÚS 120/2010 z 12. mája 2010, sp. zn. III. ÚS 271/05). Potreba náhrady nemajetkovej ujmy má svoj základ v požiadavke na spravodlivé usporiadanie vzťahov a dosiahnutie adekvátnej nápravy a primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Pri určovaní primeranej náhrady nemajetkovej ujmy vychádza pre možnú analógiu z doktríny prijatej ústavným súdom, podľa ktorej, pokiaľ ide o zbytočné prieťahy v súdnom konaní je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený prieťahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 20.000,- Sk, t. j. cca 660,- eur. Ohľadom primeranosti požadovanej výšky finančného zadosťučinenia navrhovateľ v návrhu konkretizoval rozhodnutia ústavného súdu vo veci porušovania práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov súdmi v civilnom konaní. Navrhovateľ si uplatňuje ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie vecí a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky (spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu), žalobca uskutočnil výpočet nároku alikvotným pomerom 55,- eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu. Žalobca podľa ust. § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a písomnou žiadosťou požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, žalovaný však do podania tejto žaloby na žiadosť pozitívne nereagoval. Žalobca preto považuje za nutné (a) deklarovať porušenie práva navrhovateľa na rozhodnutie o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením jeho práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie vecí v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd; (b) deklarovať porušenie práva navrhovateľa na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, pretože súdna ochrana nebola poskytnutá v zákonom predpokladanej kvalite; (c) deklarovať porušenie princípov právneho štátu nesprávnym úradným postupom exekučného súdu, konkrétne princípu legality, princípu ochrany legitímnych očakávaní, princípu ochrany dôvery v právo, princípu právnej istoty; (d) nahradiť navrhovateľovi nemajetkovú ujmu a majetkovú škodu, ktorá mu bola spôsobená v priamej príčinnej súvislosti s porušením práv označených pod písm. a) a b) a princípov právneho štátu označených pod písm. b).

Žalovaný sa k žalobe vyjadril obsahovo obdobnými podaniami zhodne zo dňa 15.5.2014 (zasielaných do každého z jednotlivých konaní oboznámených vyššie - pozn. súdu) tak, že navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť z viacerých dôvodov. Žalovaný namietol, že žalobca nepreukázal splnenie základných zákonných podmienok potrebných pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „ZoZŠ“). Žalovaný poukázal na nedostatky žaloby, ktoré podľa neho spôsobujú zmatečnosť podania, keď žalobca nedôvodne prenáša časť dôkazného bremena. Zo žaloby nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Žalobca neuviedol kroky, ktoré podnikol na odstránenie neželaného stavu, neuviedol ich ani v rámci predbežného prerokovania so žalovaným, či žalobca využil možnosť podania sťažnosti na zbytočné prieťahy v príslušných konaniach predsedovi okresného súdu, resp. možnosť podania ústavnej sťažnosti, t.j. či využil účinné právne prostriedky nápravy na urýchlenie konania. Judikatúra Ústavného súdu SR (nález z 03.05.2011 č. k. II. ÚS 69/2011-25) poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ má predovšetkým postupovať v zmysle zásady vigilantis iura (každý nech si stráži svoje právo). Všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu, túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Žalobca nepodal žalobu po uplynutí 6-mesačnej lehoty od žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ale skôr, preto ide o

predčasne uplatnený nárok na súde. Žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody, o prerokovanie ktorého sám požiadal. Preto MS SR ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 písm. a) ZoZŠ nepovažuje nárok navrhovateľa za predbežne prerokovaný. ZoZŠ ustanovuje všeobecné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, a to nezákonné rozhodnutia, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím (nesprávnym úradným postupom) a vzniknutou škodou, ktoré tri podmienky musia byť splnené súčasne. K nesprávnemu úradnému postupu prax ukázala už dávnejšie, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou toho, aby mohli súdy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie. 15 - dňová lehota podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) EP - vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov. Žalovaný ďalej poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR č.k. I. ÚS 16/02, z ktorého vyplýva, že ústavný súd prihliada síce na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo zákone, ale ich nedodržanie automaticky nepovažuje za porušenie základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. K existencii prietahov v konaní žalovaný poukázal na ust. § 9 ods. 2 ZoZŠ v súvislosti s ktorým namietal, že žalobca nepreukázal, že by podal sťažnosť na prietahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie ESLP či právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov. Z uvedených dôvodov má žalovaný za to, že nie je preukázaný nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prietahov. Pokiaľ ide o materiálnu škodu, požadovať paušálne sumy za žalobcom veľmi všeobecne uvedené činnosti je nesprávne a účelové. Skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami, skutočnosťami, ktoré preukážu požadovaný nárok. Rovnako žalobca nepreukázal ani nárok na vznik nemajetkovej ujmy, keď v zmysle judikatúry Ústavného súdu SR nie je automatické poskytovanie finančného zadostučinenia a toto podlieha podrobnému skúmaniu prípadu zo strany Ústavného súdu. Každé prípadové okolnosti sú osobité a vychádzať z paušálnej sumy 660,- eur, ktorá musí byť priznaná za každý rok prietahov, je nesprávna úvaha. Vznik nemajetkovej ujmy u právnických osôb a u fyzických osôb je odlišný. Pocity členov riadiacich orgánov spoločnosti v podobe „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ sú v tomto konaní irelevantné, keďže si náhradu škody a nemajetkovej ujmy uplatňuje spoločnosť ako právnická osoba. S poukazom na rozsudok NS ČR sp. zn. 30 Cdo 675/2011 odškodnenie právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnými prietahmi v konaní nie je možné vzťahovať na fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, lebo im nevzniká ujma priamo. Taktiež zánik podnikateľských aktivít a plánov nebol zo strany žalobcu preukázaný a ani to, akým spôsobom uvedená situácia „ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy žalobcu“. Napokon žalovaný poukázal na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré je potrebné zohľadniť spolu s § 17 ods. 2 a 3 ZoZŠ pri formulovaní záveru o potrebe priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, resp. o výške takejto náhrady. V tejto súvislosti poukázal na podnikateľskú činnosť žalobcu tak, že praktiky žalobcu sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie, súdy konštatovali porušenie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť žalobcu podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Žalobca je spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb. Je v rozpore s dobrými mravmi, že si žalobca uplatňuje náhradu škody, resp. náhradu nemajetkovej ujmy voči štátu, lebo škoda, resp. ujma žalobcu mala vzniknúť pri spornej a negatívne vnímanej aktivite žalobcu. Podľa ustálenej súdnej praxe príčinná súvislosť je väzba javov, v ktorej jeden jav - príčina vyvoláva druhý - následok. Zodpovednosť nemožno robiť na neobmedzenej kauzalite, podľa vzťahu príčiny a následku nemožno tvrdiť, že škoda vznikla postupom okresného súdu.

Podnety v žalobe mimo veci samej týkajúce sa vylúčenia sudcov na konajúcom okresnom súde boli riešené aj vlastnými podnetmi sudcu oznamujúcich zaujatosť sudcu vo veci, resp. osobe exekučného sudcu, čoho výsledkom bolo rozhodnutie odvolacieho súdu v okolnostiach sporu, podľa ktorého konajúci sudca nie vylúčený z prejednávania a rozhodovania vo veci.

Obsahovo obdobnými podaniami obsahovo zodpovedajúcimi podaniu žalobcu z 10.5.2013 zaslanému ku konaniu súdu pod sp. zn. 8C 250/2012 sa žalobca vyjadril tak, že nedisponuje printovým potvrdením návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody so žalovaným, nie je povinnosťou žalobcu týmto potvrdením disponovať, navrhuje súdu zabezpečiť toto potvrdenie od žalovaného, žalobca disponuje potvrdením žalovaného o prijatí žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody označeným vybranými spisovými značkami, resp. menami dlžníkov.

Uznesením č.k. 8C 250/2012- 46 zo dňa 5.2.2015 súd spojil konania Okresného súdu Žilina sp. zn. 8C 251/2012, sp. zn. 8C 252/2012, sp. zn. 8C 253/2012, sp. zn. 8C 254/2012, sp. zn. 8C 255/2012, sp. zn. 8C 256/2012, sp. zn. 8C 257/2012, s právnou vecou sp. zn. 8C 250/2012 s tým, že všetky tieto konania bude ďalej viesť pod sp. zn. 8C 250/2012.

Podaním z 13.2.2015 sa žalovaný odmietavo vyjadril k znaleckému posudku č. 1/2014 vypracovanému Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave na základe objednávky žalobcu zo dňa 1.3.2013.

Podaním z 13.2.2015 žalobca navrhol zrušiť pojednávanie toho času nariadené na 18.2.2015 z dôvodu požiadavky na doručenie uznesenia odvolacieho súdu o nevyhlásení konajúceho sudcu z konania, s požiadavkou na preskúmanie širších kritérií novej zaujatosti sudcu. Žalobca tiež podal návrh na prerušenie konania až do právoplatného skončenia konania o prejudiciálnych otázkach, ktoré navrhla položiť Slovenská Republika - Ministerstvo spravodlivosti SR Súdnemu dvoru Európskej únie v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C 6/2010. Žalobca napokon podal návrh na doplnenie dokazovania oboznámením znaleckého posudku, ktorý žalobca obstaral na vyčíslenie výšky vzniknutej škody.

Súd zamietol návrh na prerušenie konania až do právoplatného skončenia konania o prejudiciálnych otázkach, ktoré navrhla položiť Slovenská Republika - Ministerstvo spravodlivosti SR Súdnemu dvoru Európskej únie v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C 6/2010, lebo takýto nárok nepovažoval za dôvodný, nakoľko práva vykladá súd, nejedná sa o odborné otázky na ktoré by sa vyžadovali osobitné znalosti znalca a teda ani sa nejedná o otázku, ktorá by mohla byť podrobená znaleckému dokazovaniu. O nesprávnej aplikácii práva prvostupňovým súdom môže rozhodnúť na základe riadnych opravných prostriedkov odvolací súd, najvyšší súd na základe mimoriadnych opravných prostriedkov a prípadne Ústavný súd SR alebo EŠLP na základe podanej sťažnosti.

Vo veci súd oboznámil rozhodnutie Krajského súdu v Žiline ako odvolacieho súdu, na základe ktorého nedošlo ku konštatovaniu vylúčeniu zákonného sudcu. Napriek tomu, že žalobca výslovne uviedol, že námietku predpojatosti voči sudcovi nevznáša a predpojatý sa necítil ani sudca, vzhľadom na žalobcove možné obavy predložil vec na rozhodnutie nadriadenému súdu, pričom k vylúčeniu sudcu nedošlo. Napriek tomu, že súd teda nerozhodoval o návrhu žalobcu a nemal žiadnu povinnosť oznamovať žalobcovi výsledky rozhodnutia o nevyhlásení sudcu z rozhodovania a prejednávania veci, pretože k zmene zákonného sudcu nedošlo, rozhodnutie spolu s predvolaním navrhovateľovi doručil. Nakoľko súd nezistil ani iné dôvody pre odročenie pojednávania, súd vec prejednal v neprítomnosti účastníkov konania, ktorí nevyužili svoje zákonné právo byť prítomný na pojednávaní, právo na verejné a ústne prejednanie veci, súd vec prejednal podľa § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti účastníkov konania.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov a zistil nasledovný skutkový stav:

(Ad 1/ - pozn. súdu) V právnej veci zapísanej pod sp. zn. tunajšieho súdu 8C 250/2012 z obsahu spisu pripojeného konania vedeného pred Okresným súdom Žilina č.k. 20Er/5342/2010 zistil, že na základe žiadosti na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na vykonanie pohľadávky žalobcu v exekučnom konaní pod sp. zn. exekútora EX 3880/2010 podal súdny exekútor na súd 11.5.2010, pričom exekúciu žiadal vykonať na základe rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu. Poverenie súd vydal dňa 10.2.2011.

(Ad 2/ - pozn. súdu) V právnej veci zapísanej pod sp. zn. tunajšieho súdu 8C 251/2012 z obsahu spisu pripojeného konania vedeného pred Okresným súdom Žilina č.k. 20Er/5342/2010 zistil, že na základe žiadosti na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na vykonanie pohľadávky žalobcu v exekučnom konaní pod sp. zn. exekútora EX 17206/2010 podal súdny exekútor na súd 17.1.2011, pričom exekúciu žiadal vykonať na základe rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu. Návrh na vydanie poverenia súd zamietol uznesením zo dňa 7.6.2011 právoplatným dňa 12.7.2011.

(Ad 3/ - pozn. súdu) V právnej veci zapísanej pod sp. zn. tunajšieho súdu 8C 252/2012 z obsahu spisu pripojeného konania vedeného pred Okresným súdom Žilina č.k. 20Er/2662/2011 zistil, že na základe žiadosti na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na vykonanie pohľadávky žalobcu v exekučnom konaní pod sp. zn. exekútora EX 6437/2011 podal súdny exekútor na súd 31.5.2011, pričom exekúciu

žiadal vykonať na základe rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu. Návrh na vydanie poverenia súd zamietol uznesením zo dňa 5.10.2011 právoplatným dňa 29.10.2011.

(Ad 4/ - pozn. súdu) V právnej veci zapísanej pod sp. zn. tunajšieho súdu 8C 253/2012 z obsahu spisu pripojeného konania vedeného pred Okresným súdom Žilina č.k. 24Er/45/2009 zistil, že na základe žiadosti na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na vykonanie pohľadávky žalobcu v exekučnom konaní pod sp. zn. exekútora EX 12421/2008 podal súdny exekútor na súd 12.1.2009, pričom exekúciu žiadal vykonať na základe rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu. Poverenie súd vydal dňa 24.1.2009.

(Ad 5/ - pozn. súdu) V právnej veci zapísanej pod sp. zn. tunajšieho súdu 8C 254/2012 z obsahu spisu pripojeného konania vedeného pred Okresným súdom Žilina č.k. 24Er/21/2009 zistil, že na základe žiadosti na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na vykonanie pohľadávky žalobcu v exekučnom konaní pod sp. zn. exekútora EX 11332/2008 podal súdny exekútor na súd 9.1.2009, pričom exekúciu žiadal vykonať na základe rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu. Poverenie súd vydal dňa 21.4.2009.

(Ad 6/ - pozn. súdu) V právnej veci zapísanej pod sp. zn. tunajšieho súdu 8C 255/2012 z obsahu spisu pripojeného konania vedeného pred Okresným súdom Žilina č.k. 18Er/4569/2009 zistil, že na základe žiadosti na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na vykonanie pohľadávky žalobcu v exekučnom konaní pod sp. zn. exekútora EX 12637/2009 podal súdny exekútor na súd 21.12.2009, pričom exekúciu žiadal vykonať na základe rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu. Poverenie súd vydal dňa 2.3.2010.

(Ad 7/ - pozn. súdu) V právnej veci zapísanej pod sp. zn. tunajšieho súdu 8C 256/2012 z obsahu spisu pripojeného konania vedeného pred Okresným súdom Žilina č.k. 18Er/140/2011 zistil, že na základe žiadosti na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na vykonanie pohľadávky žalobcu v exekučnom konaní pod sp. zn. exekútora EX 17600/2010 podal súdny exekútor na súd 17.1.2011, pričom exekúciu žiadal vykonať na základe rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu. Návrh na vydanie poverenia súd zamietol uznesením zo dňa 8.7.2011 právoplatným dňa 10.8.2011.

(Ad 8/ - pozn. súdu) V právnej veci zapísanej pod sp. zn. tunajšieho súdu 8C 255/2012 z obsahu spisu pripojeného konania vedeného pred Okresným súdom Žilina č.k. 20Er/4935/2010 zistil, že na základe žiadosti na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na vykonanie pohľadávky žalobcu v exekučnom konaní pod sp. zn. exekútora EX 14319/2010 podal súdny exekútor na súd 26.11.2010, pričom exekúciu žiadal vykonať na základe rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu. Poverenie súd vydal dňa 20.7.2011.

Žalobca na preukázanie vzniku majetkovej škody predložil znalecký posudok č. 1/2014, ktorý dňa 17.1.2014 vypracoval znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave vo veci stanovenia majetkovej škody spoločnosti POHOTOVOSTĚ, ktorý je registrovaný v registri tunajšieho súdu pod č.k. 1SprV 563/14, ktorým navrhovateľ žiadal určiť výšku majetkovej škody, ktorá bola spôsobená nesprávnymi úradnými postupmi a nezákonnými rozhodnutiami okresných súdov SR v exekučných konaniach, a to najmä v súvislosti s porušovaním zákonných lehôt a nečinnosťou, či zbytočnými prietahmi v exekučnom konaní pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, alebo pri rozhodovaní o zmene súdneho exekútora. Súd predložený posudok hodnotil ako listinný dôkaz, ktorý skôr preukazuje prípadnú efektivitu či neefektivitu žalobcu a pracovnú snímku ako výšku škody. Súd musí súhlasiť s hodnotením odporcu, ktorý poukázal na to, že v posudku vychádzal ústav jednak len z údajov poskytnutých žalobcom uvedených v účtovníctve (účtovných nákladov) bez akéhokoľvek auditu, porovnania aj základnej činnosti v poskytnutých úveroch, nie len v podaných návrhoch na vykonanie exekúcie, správu úverov, nie len správu úverov predložených na exekučné konanie, vychádzal z prezumpcie nesprávneho úradného postupu bez náležitej opory v zákone, nerozlišoval jednotlivé konania, konkrétny čas v konaní a pod.. Predložený posudok môže slúžiť možno pre štatistické ukazovatele ale nemôže v každom prípade preukazovať konkrétnu škodu v tom ktorom konaní.

Podľa § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. (v znení zákona č. 508/2010 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2013), zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi.

Podľa § 3 ods. 1 písm. a), d) a ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. (s účinnosťou do 31.12.2012), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi

verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím, nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. (s účinnosťou do 31.12.2012), štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. (s účinnosťou do 31.12.2012), právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. (s účinnosťou do 31.12.2012), nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., (s účinnosťou do 31.12.2012), uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., (s účinnosťou do 31.12.2012), v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peňazoch, ak nie je možné ju uspokojiť inak.

Súd v konaní postupoval podľa § 132 O.s.p., podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli účastníci.

Podľa ust. § 41 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „EP“), exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok.

Podľa ust. § 41 ods. 2 EP v znení zákona č. 466/2009 Z. z. účinného od 15.12.2009 do 31.05.2011, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na rozhodnutí orgánov Európskej únie, [čl. 110 ods. 2, čl. 225a, čl. 244 a 256 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (Ú.v. ES C 325, 24.12.2002)], b) rozhodnutí osvedčených ako európsky exekučný titul, [Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 (Ú.v. EÚ L 143, 30.4.2004)] c) notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila, d) vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmliev nimi schválených, e) osvedčení o dedičstve, vykonateľných rozhodnutí bývalých štátnych notárstiev a dohôd nimi schválených, f) vykonateľných rozhodnutí orgánov verejnej správy a územnej samosprávy vrátane blokov na pokutu nezaplatenú na mieste, g) platobných výmerov, výkazov nedoplatkov vo veciach daní a poplatkov, ako aj zmliev schválených týmito orgánmi, h) vykonateľných rozhodnutí a výkazov nedoplatkov vo veciach sociálneho zabezpečenia, sociálneho poistenia, starobného dôchodkového sporenia a vo veciach verejného zdravotného poistenia, i) iných vykonateľných rozhodnutí a schválených zmliev, ktorých výkon pripúšťa zákon.

Podľa ust. § 44 ods. 2 EP v znení zákona č. 144/2010 Z. z. účinného od 01.06.2010 do 31.05.2011, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Pokiaľ sa týka správnosti označenia príslušného orgánu štátu, ktorý by mal v konaní v mene štátu (žalovaného) konať, súd vychádzajúc z cit. ust. § 4 ods. 1 písm. a) bod 1. zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 z. z. účinnom od 01.01.2013 dospel k záveru, že príslušným orgánom konajúcim v mene odporcu je Ministerstvo spravodlivosti SR, teda navrhovateľ správne označil v návrhu príslušný orgán.

Súd zaoberal tým, či došlo k naplneniu podmienky konania (§ 104 O.s.p.) spočívajúcej v tom, že žalobca požiadal odporcu písomne o predbežné prerokovanie nároku v súlade s cit. ust. § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. s poukazom na rozhodnutie odvolacieho súdu. Navrhovateľ žiadne podanie preukazujúce, že by požiadal príslušný orgán štátu písomne o predbežné prerokovanie nároku v súlade s cit. ust. § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nepredložil, odkazoval na listiny, ktoré má odporca. V odporcom predloženom zozname, ktorý je registrovaný v registri tunajšieho súdu pod 1SprS/289/2014 súd zistil uvádzanie nárokov zhodných s menom osoby povinnej v exekučnom konaní a zhody s predmetom uplatnených nárokov, teda s poukazom na závery nariadeného súdu vychádzal zo skutočnosti, že nárok bol uplatnený v súlade s cit. ust. § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. avšak nebol v lehote podľa cit. ust. § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uspokojený.

Žalobcom uplatnený nárok je potrebné právne posúdiť ako nárok vyplývajúci zo zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci podľa cit. ust. § 3 ods. 1 písm. d) v spojení s ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., pričom žalobca si tak uplatnil jednak nárok na náhradu skutočnej škody podľa cit. ust. § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a jednak nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa cit. ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. Aktívna vecná legitímáciu žalobcu v spore (že je nositeľom ním uplatneného práva) by tak mala vyplývať z cit. ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. a pasívna vecná legitímácia žalovaného (že je nositeľom povinnosti zodpovedajúcej navrhovateľom uplatnenému právu) by tak mala vyplývať z cit. ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z..

Každý uplatnený nárok odvodzoval žalobca od skutočnosti, že súd odmietol vydať poverenie na vykonanie exekúcie v 15 - dňovej lehote podľa § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku v znení účinnom od 1.6.2011. Je pravdou, že táto právna úprava zakotvuje túto lehotu. Lenže jedná sa lehotu poriadkového charakteru, pričom reálny stav práv závisí od skutkových okolností celého prípadu. Ťažiskovo je pre súd podstatné, že žalobca odvodzoval svoje práva v exekučnom konaní na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok rozhodcovského súdu. V nadväznosti na to súd ťažiskovo poukazuje na to, že táto súkromná forma rozhodovania v sporovom konaní vedie k tomu, že až v exekučnom konaní po prvý krát boli súdom posúdená práva a povinnosti účastníkov konania vo veci samej, aj keď inak by malo byť predmetom činnosti exekučného súdu posúdenie exekučného titulu, ale formálne už nie práv, o ktorých sa rozhodlo v sporovom konaní. Lenže v tomto konaní už súd pokladá za známe skutočnosti z úradnej činnosti to, že v rozhodcovskom konaní sa pravidelne rozhoduje o právach spotrebiteľského charakteru podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré musia podliehať materiálnemu prieskumu súdom tzv. neprijateľných zmluvných podmienok podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. O uvedenom svedčí aj okruh vybraných prípadov v oboznámenom skutkovom stave vyššie, v ktorých súd návrh na vydanie poverenia exekútorovi zamietol. Žalobca tak sám svojou činnosťou spôsobil stav nemožnosti uplatnenia iba formálnych kritérií na posúdenie činnosti súdu, lebo príznačne pri posúdení právnej veci až exekučným súdom ide už nie o pomerne ľahkú rozhodovaciu činnosť súdu. Na uvedenom už nič nemení stav exekučných konaní, v ktorých súd napokon poverenie na výkon exekúcie exekútorovi vydal. Navyše je z úradnej činnosti súdu známe aj to, že žalobca podal obdobných návrhov na vydanie poverenia exekútora pomerne vysoké množstvo, príznačne na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok rozhodcovského súdu. Aj preto v konaní o náhradu škody od štátu nemožno prihliadnúť na zodpovednosť štátu činnosťou súdu iba na základe formálnych kritérií.

Podporne čo sa týka námietky nedodržania lehoty na vydanie poverenia, súd s poukazom na vymedzenie právomoci § 2 a § 7 O.s.p. uvádza, že všeobecný súd nie je oprávnený preskúmať konanie súdu, ale len ako sú prieťahy konštatované oprávneným subjektom (§ 55 a § 56 zák. č. 757/2004 Z.z., § 64 ods. 1 zák. č. 757/2004 Z.z., ust. § 9 zák. č. 514/2003 Z.z. v znení pred a po 31.12.2012, § 116 zák. č. 385/2000 Z.z., § 49 zák. č. 38/1993 Z.z.), všeobecný súd môže rozhodnúť o náhrade škody. Súd pritom nezistil, že by konanie pred exekučným súdom bolo aj predmetom konania o sťažnosti podľa § 64 ods. 1 zák. č. 757/2004 Z.z., podľa § 49 zák. č. 38/1993 Z.z. alebo, že by existencia prieťahov bola inak

konštatovaná. Navyše s poukazom na opis rozhodných skutočností v návrhu navrhovateľa, navrhovateľ konštatuje len dĺžku konania, avšak vôbec neakcentuje na povinnosti súdu, ktorý mal vydať poverenie na vykonanie exekúcie na základe rozsudku rozhodcovského súdu a ktorý musel aj preveriť skutočnosti, či takéto rozhodnutie je vykonateľné. Navyše prípadné prietahy nemôžu mať žiadny vplyv na materiálnu či nemateriálnu ujmu, pretože ak nebolo možné pre vady a nedostatky predchádzajúceho konania rozhodcovským súdom a uplatňovanie nárokov ne neprijateľných podmienok a konaním navrhovateľa v rozpore s dobrými mravmi, nemohol mať žiadne legitímne očakávania.

Súd taktiež s poukazom na judikatúru k ust. § 18 zák. č. 58/1969 Zb., že za nesprávny úradný postup nie je možné považovať pochybenia a nedostatky spočívajúce v tom, že štátny orgán pred svojím rozhodnutím nesprávne vyhodnotil podmienky pre jeho vydanie a že v dôsledku toho je ním vydané rozhodnutie nesprávne, že nemalo byť vydané, prípadne malo byť vydané v inej podobe či za iných okolností. Rovnako za nesprávny úradný postup nie je možné považovať to, keď výklad zákona, právne posúdenie veci či aplikácia zákona na daný skutkový stav zo strany štátneho orgánu sú odlišné od tých, aké podľa svojich predstáv očakáva ten, koho práv či právom chránených záujmov sa má rozhodnutie dotýkať.

V exekučnom konaní je súd zo zákona oprávnený a povinný preskúmať rozhodcovský rozsudok z hľadísk, ktoré sú vymedzené v ustanovení § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (rozsudok NS SR zo dňa 26.9.20011, sp. zn. 3MCdo 11/2010). Pri aplikácii ustanovenia § 45 zákona o rozhodcovskom konaní, v zmysle ktorého ustanovenia exekučný súd je oprávnený posudzovať rozhodcovský rozsudok tak, ako keby právoplatný nebol a dáva mu právo posudzovať ho z hľadísk uvedených v ustanovení § 45 zákona o rozhodcovskom konaní, ktoré je výnimkou z materiálnej stránky právoplatnosti rozhodcovského rozsudku. Tento v sebe zahŕňa prieskumný inštitút a umožňuje exekučnému súdu zastaviť exekučné konanie ohľadom nároku priznaného rozhodcovským rozsudkom, ak tento vykazuje niektorú z väd uvedenú v citovanom ustanovení. Exekučný súd v rámci predmetného exekučného konania takto postupoval v súlade so zákonom. Oprávnenosť takého skúmania exekučného súdu vyplýva aj z rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci C 40/08 Asturcom Telecomunicaciones SL proti Cristina Rodríguez Nogueira, podľa ktorého smernicu 93/13 treba vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského nálezu vydaného bez účasti spotrebiteľa, musí, pokiaľ má na tento účel k dispozícii nevyhnutné informácie o právnom a skutkovom stave, aj bez návrhu posúdiť neprimeranosť rozhodcovskej doložky obsiahnutej v zmluve uzatvorenej predávajúcim alebo poskytovateľom so spotrebiteľom, ak je podľa vnútroštátnych procesných pravidiel možné vykonať takéto posúdenie v rámci obdobných konaní na základe vnútroštátneho práva. Ak ide o neprimeranú doložku, prináleží tomuto súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, aby sa uistil, že tento spotrebiteľ nebude uvedenou doložkou viazaný (bod 59).

Navyše v zmysle ustanovení smernice rady 93/13/EHS (čl.3 ods.1 písm. t), každá zložka súdneho procesu je povinná skúmať a preverovať, aby nemorálne podmienky spotrebiteľa nezaväzovali v záujme vyššej kvality života. Pre rozhodnutie súdu o žiadosti o udelenie poverenia nie je postačujúca len žiadosť, ale aj ďalšie podklady, ktoré však príslušným súdnym exekútorom nie sú zasielané súdu. Súd nie je administratívny orgán, ktorý automaticky udeľuje poverenia na žiadosť exekútora. Ide o súdne rozhodnutie, ktoré musí vychádzať z objektívneho zistenia a posúdenia. Výsledkom rozhodovacej činnosti súdu je, že súd žiadosti o vydanie poverenia vyhovie, alebo žiadosť zamietne. Zo zákona nevyplýva, že kogentne musí súd žiadosti navrhovateľa vyhovieť. Pokiaľ teda exekučný súd zhromažďoval dôkazy pre rozhodnutie, tieto hodnotil, právne ich posudzoval, išlo o činnosť priamo smerujúcu k vydaniu rozhodnutia a preto takúto činnosť nie je možné považovať za úradný postup, ktorý by bolo možné vyhodnotiť ako nesprávny a nemožno ho hodnotiť ani ako nesústreďený, neefektívny. Súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR 2Cdom 129/97 zo dňa 29.06.1999, podľa ktorého nesprávny úradný postup nezakladajú vady konania - napríklad zhromažďovanie podkladov pre rozhodnutie, hodnotenie zistených skutočností, právne posúdenie, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie; rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4Cdo 24/04 - nesprávny úradný postup možno vymedziť tak, že ide o porušenie právnou normou predpísaného postupu štátneho orgánu, alebo účelu postupu štátneho orgánu, či už súvisí alebo nesúvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu, ak tento postup nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí; uznesenie Najvyššieho súdu ČR 25Cdo 1018/07 zo dňa 25.08.2009 - rozhodovacia činnosť, ktorá je podstatou súdnictva, nemožno hodnotiť ako nesprávny úradný postup). Je teda zrejmé, že posúdenie veci a vydanie rozhodnutia nemožno

považovať za nesprávny úradný postup. Za splnenia podmienok podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/03 Z.z. (ak bolo právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom) posúdenie vecí a vydanie rozhodnutia možno považovať len za vydanie nezákonného rozhodnutia. Preto rozhodnutia exekučných súdov, ktorými boli skúmané žiadosti o vydanie poverenia a skúmanie materiálnej správnosti rozhodcovského rozsudku, nekalej povahy rozhodcovskej doložky, nemožno považovať za nesprávny úradný postup súdu.

Osobitne vo vzťahu k prípadom v oboznámenom skutkovom stave vyššie, v ktorých súd návrh na vydanie poverenia exekútorovi zamietol, sa súd východiskovo stotožňuje s názorom žalobcu, že ak mala následok vyvolať nesprávna aplikácia právnych predpisov, ktorých následkom bolo neprávne rozhodnutie, nemôže sa jednáť o neprávny úradný postup, ale potenciálne o nezákonné rozhodnutie. Podmienky pre uplatnenie nárokov z nesprávneho úradného rozhodnutia sú však odlišné od nárokov z nesprávneho úradného postupu najmä v tom, že podľa § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. Ďalej podľa § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa. Ak by bola škoda spôsobená rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktorým orgán verejnej moci prekročil svoju právomoc, nie je zrušenie alebo zmena rozhodnutia pre nezákonnosť podmienkou uplatnenia nároku na náhradu škody (§ 6 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z.).

Súd však konštatuje, že žalobca ani len nepodal odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia, uznesenie nadobudlo právoplatnosť, teda nemožno v žiadnom prípade tvrdiť, že by sa jednalo o nezákonné rozhodnutie, prípadne že by sa jednalo o rozhodnutie vydané nesprávnou aplikáciou práva (čo fakticky znamená nesprávne rozhodnutie). Nesprávna aplikácia či výklad právnych noriem je totiž dôvodom pre podanie odvolania a ak by rozhodnutie prvostupňového súdu bolo nesprávne, bolo možné túto „nesprávnosť“ napraviť práve odvolaním. Navrhovateľ svoje právo podať odvolanie proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia nevyužil. Navrhovateľ taktiež nepreukázal, že by súd rozhodol nad rámec jeho právomoci, pretože rozhodnúť o vydaní či nevydaní poverenia na vykonanie exekúcie jednoznačne patrí do právomoci súdu.

Nakoľko súd nezistil existenciu relevantných nárokov pre uplatnenie náhrady škody či už z nezákonného rozhodnutia súdu alebo nesprávneho úradného postupu súdu v namietanom konaní, súd návrh v plnom rozsahu zamietol. Stručne možno konštatovať, že v danom prípade pri náhrade škody voči štátu s jeho zodpovednosťou za činnosť orgánov verejnej moci, ak nie sú splnené podmienky stanovené pre priznanie nárokov zákonom č. 514/2003 Z.z., nemožno priznať žalobcovi nároky hoci by aj skutočne škodu utrpel.

Na druhú stranu pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného, je potrebné poznamenať, že súd skúma premlčanie len u existujúceho nároku a v danom prípade nárok navrhovateľa na náhradu škody nebol preukázaný, preto súd k vznesenej námietke premlčania navyše udáva, že námietka nie je dôvodná.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal v spojení s § 151 ods. 1 veta prvá o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Žalovaný ako úspešný účastník si právo na náhradu trov konania neuplatnil a zo spisu mu trovy nevyplývajú, preto mu súd právo na náhradu trov konania nepriznal.

Žalobca bol oslobodený od povinnosti platiť súdny poplatok za návrh priamo zo zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch podľa § 4 ods. 1 písm. k) (účinnosť do 30.9.2012) v zmysle ktorého zákonného ustanovenia od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Podľa § 2 ods. 2 veta prvá citovaného zákona, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Vzhľadom na procesný výsledok v tomto konaní, kedy súd návrh žalobcu v celom rozsahu

zamietol, a preto nezaviazal žalovaného ako úspešného účastníka konania na zaplatenie súdneho poplatku z podaného návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 221 ods. 1 OSP, súd rozhodnutie zruší, len ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 OSP, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 2 OSP, ustanovenie § 205a ods. 1 OSP sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).